

Sygn. akt II Cz 32/13

POSTANOWIENIE

Dnia 15 stycznia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy, II Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anatol Gul

Sędziowie: SO Aleksandra Żurawska

SO Piotr Rajczakowski

po rozpoznaniu w dniu 15 stycznia 2013 r. w Świdnicy na posiedzeniu niejawnym zażalenia strony powodowej K. I. N. S. F. I. Z.w W.na pkt. II postanowienia Sądu Rejonowego w Wałbrzychu z dnia 11 października 2012 r., sygn. akt I C 989/12,
w sprawie przeciwko K. J.o zapłatę 11.754,19 zł

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie.

UZSADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 11 października 2012 r. (pkt II) Sąd Rejonowy, po uprzednim oddaleniu wniosku strony powodowej o ustanowienie kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego K. J., na podstawie art. 177 § 1 pkt 6 kpc zawiesił postępowanie w sprawie, uznając, że powód nie uprawdopodobnił dostatecznie, iż miejsce pobytu pozwanego nie jest znane. Strona powodowa przedłożyła bowiem wyłącznie zaświadczenie z Urzędu Gminy S., z którego wynika, że K. J. jest ciągle zameldowany pod adresem wskazanym w pozwie. Dokument ten nie stanowi jednak, w ocenie Sądu, dowodu na to, że również inne niż powód osoby nie znają miejsca zamieszkania pozwanego. Strona powodowa zaniechała zgłoszenia na tę okoliczność dowodu z przesłuchania odpowiednich świadków, jak również nie zwróciła się do innych organów administracji publicznej (np. Wydział Udostępnienia Informacji Departamentu Spraw Obywatelskich MSWiA lub Krajowy Rejestr Karny) o udzielenie stosownych informacji. Sąd podkreślił przy tym, że pozwany mieszkał na wsi, gdzie zazwyczaj – w odróżnieniu od miasta – mieszkaniec nie jest anonimową osobą, lecz ma tam bliskich i znajomych, którzy mogliby posiadać informacje dotyczące jego aktualnego miejsca zamieszkania.

W zażaleniu na powyższe postanowienie, wnosząc o jego uchylenie, strona powodowa zarzuciła obrazę przepisów postępowania, tj. art. 177 § 1 pkt 6 kpc w zw. z art. 144 § 1 kpc, mogącą mieć wpływ na jego treść, polegającą na bezzasadnym przyjęciu, że wydanie przedmiotowego orzeczenia jest uzasadnione koniecznością zawieszenia postępowania ze względu na fakt, że powód, składając wniosek o ustanowienie kuratora procesowego dla pozwanego, nie uprawdopodobnił w należyty sposób, że miejsce pobytu pozwanego nie jest znane.

Sąd Okręgowy zważył. Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie. Przepis art. 177 § 1 pkt 6 kpc ma zastosowanie m.in. wtedy, gdy strona zobowiązana do wskazania adresu pozwanego, obowiązkowi temu nie uczyni zadość; jest to więc rodzaj sankcji procesowej za niewypełnienie obowiązku należytego prowadzenia procesu. Zgodnie z art. 143 kpc, jeżeli stronie, której miejsce pobytu nie jest znane, ma być doręczony pozew lub inne pismo procesowe wywołujące potrzebę podjęcia obrony jej praw, doręczenie może do chwili zgłoszenia się strony albo jej przedstawiciela lub pełnomocnika nastąpić tylko do rąk kuratora ustanowionego na wniosek osoby zainteresowanej przez sąd orzekający. Przesłanką ustanowienia kuratora jest - poza stwierdzeniem potrzeby doręczenia stronie pozwu lub innego pisma procesowego wymagającego podjęcia obrony jej praw - uprawdopodobnienie, że miejsce pobytu strony nie jest znane. Obowiązek uprawdopodobnienia, że miejsce pobytu strony nie jest znane spoczywa - w myśl art. 144 § 1 zdanie pierwsze kpc - na osobie zainteresowanej ustanowieniem kuratora na podstawie art. 143 kpc. W

literaturze przedmiotu i w orzecznictwie podnosi się, że wobec praktycznie nieograniczonej możliwości wyjazdów i okresowych pobyków za granicą należy zaostrzyć kryteria oceny, czy doszło do uprawdopodobnienia, że miejsce pobytu strony nie jest znane (zob. powołane przez Sąd Rejonowy postanowienie, z uzasadnieniem, Sądu Najwyższego z 15 grudnia 2010 r., sygn. akt II Cz 150/10, Wyd. Lex 738546). W rozpoznawanej sprawie, jak słusznie uznał Sąd Rejonowy, do uprawdopodobnienia, o którym mowa w art. 144 kpc, nie wystarcza stwierdzenie właściwego organu, że strona jest, czy też nie jest zameldowana w danej miejscowości. Konieczne jest poza tym wykazanie, że nie tylko żądający ustanowienia kuratora, lecz także inne osoby, które mogą mieć informacje o miejscu pobytu strony, a w szczególności krewni, powinowaci i inne osoby bliskie, nie mają wiadomości potrzebnych do doręczenia stronie pisma procesowego lub zawiadomienia o posiedzeniu sądu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 1979 r., II CZ 44/79, OSNCP 1979, nr 11, poz. 224). W miarę potrzeby i dla zapobieżenia ewentualnym nadużyciom, należałoby też zwrócić się do innych organów administracji publicznej (np., jak już wskazywał Sąd Rejonowy, Wydziału Udostępniania Informacji Departamentu Spraw Obywatelskich MSWiA lub Krajowego Rejestru Karnego), przesłuchać na tę okoliczność przeciwnika strony, dla której ma być ustanowiony kurator, domowników, sąsiadów lub administratora domu itp. (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 czerwca 1997 r., II CKU 71/97, Prok. i Pr.-wkl. 1997, nr 12, poz. 38)., zwłaszcza, że, jak zauważył Sąd pierwszej instancji, pozwany mieszkał na wsi, gdzie zazwyczaj mieszkaniec nie jest anonimową osobą, lecz ma tam bliskich i znajomych, którzy mogliby posiadać informacje dotyczące jego aktualnego miejsca zamieszkania. Dopiero w przypadku braku możliwości ustalenia w ten sposób miejsca pobytu strony, wnioski o ustanowienie kuratora wydaje się uzasadnione. W rozpoznawanej sprawie strona powodowa poprzestała na przedstawieniu rutynowych środków dowodowych w celu wykazania, że miejsce pobytu skarżącego nie jest znane, zwróciła się bowiem jedynie do Urzędu Gminy, skąd otrzymała informację, iż pozwany nadal zameldowany jest w miejscu wskazanym w pozwie, to zaś, w świetle powyższych rozważań, nie wystarczało do przyjęcia, że dołożono odpowiedniej w okolicznościach sprawy staranności w poszukiwaniu miejsca pobytu pozwanego. Wszelkie zaś wywody zażalenia polemizujące ze stanowiskiem Sądu pierwszej instancji odnoszą się do kwestii miejsca zameldowania pozwanego, podczas gdy w niniejszym postępowaniu istotne jest rzeczywiste miejsce jego pobytu (które może być różne od miejsca zameldowania), gdyż to w takim miejscu, a nie w miejscu gdzie potwierdzony jest jedynie fakt zameldowania, może nastąpić skuteczne doręczenie. W tej sytuacji Sąd zasadnie oddalił wniosek powódki o ustanowienie kuratora i prawidłowo zawiesił postępowanie.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 386 § 1 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc, orzekł jak w sentencji postanowienia.